

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and Mc
Winnipeg, Man., Can.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК V.

Ч. 104.

СУБОТА, 29. ГРУДНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, DECEMBER 29th, 1923.

No. 104.

VOL. V.

ВІЙСЬКА ОБРЕГОНА Є ГОРОМ НА ВСІХ ФРОНТАХ.

МІСТО МЕКСИКО. 27. грудня. — Після трох тижнів повстання Адольфа де ля Гуерти показується, що війська президента Обрегона є ланамі положення на трох фронтах боротьби.

Це, що дехто називав з початку революцією, okazується тепер лише військовим виступом без повстання мас. Президент Обрегон має конференції з представниками ген. Анхеля Фальореса в справі закінчення повстання.

Правительствені урядові оповіщення дають слідуючий огляд військового положення:

1) На сході. Федеральні війська наступають в напрямі твердинь повстанців, окружаючи довкола стейт Вера Круз.

2) На заході. Повстанці війська генерала Естрада є ізольовані і їм грозить облога в місті Гвадалаяра. Федеральні війська не хочуть бомбардувати міста через його гарні церкви та будинки, надіючись, що Естрада буде приневолений піддатися.

3) На півдні. Федеральні війська наступають в напрямі Ігуалі, щоби звести бій з військами генерала Фігуреро, яких не вважають за велику небезпеку.

Протягом минулих 10-ох днів повстанці поступили трохи в полудневих степях, однак цей рух є ізольований.

ФЕДЕРАЛЬНА АРМІЯ ЗАНЯЛА ТАМАКУЛЮ.

НОГЕЛІС, Аріза, 26. грудня. — Дві тисячі федеральних жовнів під команду ген. Лизара Каранеса, що машерують з внутр Мексико до твердинь повстанців в Гвадалаяра, столиці Яліско, мали нині перший зудар з повстанчою армією в Тамакюлі і після вперта ворога з тяжкими втратами, заняли те місто. Так подають місцеві тут урядові правительствені відомості.

Побіди правительствені війська захопили 200 п'янічків і женуть повстанців в напрямі Гвадалаяри. Такі відомості отримав президент Обрегон, який командує офіційною в Яліско. В боротьбі було багато убитих і ранених.

НЕВДАЛИЛИ ЗАМАХ НА ЖИТТЯ ЯПОНСЬКОГО РЕГЕНТА.

ТОКІО, 27. грудня. — На життя князя регента Японії Гірогіта виконано нині замах. Коли він їхав на отворення парламенту, який чоловік в робітничій одязі вистріляв до його автомобіля, очевидно з наміром його убити. Куля збила шибу в автомобілі і легко ранила великого шамбеліна Ірія, який їхав разом з князем. Самому князеві не сталося нічого.

Убийник регента Гірогіта називається Дайсейке Наніва або Намба. Він має 25 років і є високо освітленим чоловіком. Батько його є псалом до парламенту. (Інші відомості кажуть, що він є сенатором.)

Після виконання замаху Наніва сечас арештовано. Двох його спільників утікло. Пізніше арештовано чоловіка, якого вважають спільником Наніви.

Японський кабінет уступив.

В наслідок виконання замаху на регента японський кабінет зрезигнував. Зрезигнував також токійський шеф поліції. Всі газети в Токіо, які подали вістку про замах на князя, зістали заборонені. Поліція задержала також в тайні довгу заяву Наніви, яку він зложив після замаху.

Наніва, або Намба, за своїх університетських часів був провідником радикального студентства. Скінчивши школу, він виїхав до полудневої Японії, де працював по фабриках і став провідником крайнього робітничого руху.

Поффе поміг соціалізму.

Виконаний замах вважають політичною справою. Міністра Гото обвинувачують за те, що він спровадив до Японії соціалістського посла Поффе і цим поміг поширитися соціалізму. Складено спеціальне заведення кабінету, щоби вирішити, яку підприняти акцію і остаточно рішено зрезигнувати.

Один урядник-соціаліст-увірени, що "п'яноване замордовання регента, разом з резигнацією кабінету, убує законопроект про загальне право голосування, який прийде перед парламент.

ТЯЖКЕ ПОЛОЖЕННЯ РОБІТНИКІВ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 27. грудня. — В Німеччині є нині що найменше 3,250,000 робітників зовсім без роботи, а 2,000,000 таких, що працюють не повні дні в тиждень. Так заявив в розмові з кореспондентом американської пресової агенції Теодор Лайпарт, провідник німецьких професійних союзів.

Лайпарт далше сказав, що і робітники, що мають роботу, дістають меншу платню як перед війною, в той час як ціни збільшилися що найменше о половину від тих, що були в 1913 році.

Юніонні цифри вказують, що в Німеччині є без роботи 19 процент робітників, 47 процент робить не повний час, а лише менше як одна третина має заняття через весь час.

СПОДІВАЮТЬСЯ ЕВАКУАЦІЯ РУРСЬКОГО БАСЕЙНУ.

ФРАНКФУРТ, Німеччина, 27. грудня. — "Франкфуртер Цайтунг" пише сьогодні, що має автентичні інформації, що з днем 11. січня розпочнеться евакуація французьких і бельгійських військ з Рурського басейну.

ЗІСТАВ ЗАСУДЖЕННЯ НА 20 ЛІТ ВЯЗНИЦІ.

ДИССЕЛЬДОРФ, 27. грудня. — За спротив французько-бельгійським розпорядкам французький військовий суд засудив нині-прогнаного президента Надершнін Гріцнера на 20 років в'язниці.

Многих німецьких поліційних урядників засуджено на менші кари.

ЗАМИКАЮТЬ ШКОЛИ З БРАКУ ФОНДІВ.

БЕРЛІН, 22. грудня. — Коли Німеччина не одержить негайної фінансової допомоги, шкільні системи грозить упадок іза браку фондів.

Много народних і середніх шкіл вже замкнено, бо платня учителів не вистарчала їм на виживлення родин. Много дітей є без книжок і шкільних приборів, бо родини не мають їх за що купити.

ФРАНЦУСЬКИЙ ФРАНК НИЗШЕ 5 ЦЕНТІВ.

НЮ ЙОРК, 26. грудня. — На заграничній біржі французький франк падає далше і спав нині до 4.9912 цента. Є це перший раз в історії, що франк вартує менше як 5 центів.

ЗМЕНШАЮТЬ ЧИСЛО ФРАНЦУСЬКИХ ПОСЛІВ.

ПАРІЖ, 26. грудня. — Палата послів прийняла нині пропозицію Люшера, щоби зменшити число послів з 626 на 599. За внеском було 290 голосів, проти 230.

СОВІТСЬКИЙ ПОСОЛ ЯНЕС ПРИБИВ ДО РИМУ.

РИМ, 22. грудня. — Тут прибув надзвичайний посол совітського правительства Янсен, щоби викінчити подробиці торговельної угоди, яка зістала вже одобрена італійським правительством.

В політичних кругах заявляють, що торговельна угода доведе внаслідок до повного визнання Італією совітського правительства.

ІІ ЗІЗД РАД СОЮЗА СОЦ. РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛІК.

МОСКВА, 4. грудня. — Складання другого Зізду Рад Союзу Соц. Рад Республік назначено на день 20. січня 1924 року. Порядком денний Зізду такий:

- 1) Доклад Центр. Вик. Комітету і Раднаркому С.С.Р.Р.
- 2) Затвердження конституції С.С.Р.Р. згідно з постановою першого Зізду Рад С.С.Р.Р.
- 3) Становище і організація промисловости.
- 4) Бюджет С.С.Р.Р.
- 5) Встановлення Центрального Сільсько-Господарського Банку.
- 6) Утворення Центрального Виконавчого Комітету С.С.Р.Р. а) вибори Союзної Ради, б) затвердження Ради Національностей.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЗІЗД РАД 8—10 СІЧНЯ.

Всеукраїнський Зізд Рад відбудеться між 8—10 січня. Губерніяльний Зізд Рад на Харківщині відбудеться між 4—6 січня, а окружних Рад між 25. грудня і 1. січня 1924 р.

ФРУНЗЕ ПРО УКРАЇНІЗАЦІЮ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

До Києва приїхав головний командант червоних військ У.С.Р.Р. Фрунзе і в розмові з представником преси заявив, що совітський радянський уряд має намір реорганізувати місцеві територіяльні дивізії. При переводженні цієї реформи буде взятий на увагу національний момент. Уряд має намір провести українізацію армії на Україні. В дивізіях з переважно українським елементом буде цілком українізований склад червоних командантів.

УКРАЇНІЗАЦІЯ КИПШЧИННИ.

Харківські "Вісті" подають: Досягено значних успіхів в справі українізації апарату Кипшчанин та губерній. Українізація переводиться планомерно по всіх установах. Всюди існують курси по навчанню співробітників української мови. Апарат окружних виконкомів українізовано вже цілком. Переписка губерніяльних центрів з місцями ведеться на українській мові, в Києві землеуправління та міліція українізовані цілком. Закінчується українізація політосвіти та губнаросвіти. Українізація апарату закінчується через місяць. Губвиконком організує особливу комісію для перевірки знання співробітників, що вивчають українську мову.

УКРАЇНІЗАЦІЯ ОДЕЩИНИ.

В цілях українізації державного апарату в Одесі відкрито 20 курсів української мови для урядників радянських установ. Особливу увагу звертається на нижніх урядників. Уряди, які мають безпосередній контакт із селянством, українізовані вже в цілості.

Збройні відділи партизанів на Волині.

Збройні відділи партизанів за Збруча появилася на Волині під польською займанщиною і палатъ двори польських поміщиків та оселі мажурських колоністів. Польські пани втекли з прикордонної області і багають Варшаву прислати військові скріплення.

Товариші! Відновляйте передлату на "Українські Робітничі Вісті".

ЛІКВІДАЦІЯ ПЕТЛЮРІВСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ В ПОЛЬЩІ.

До берлінського "Укр. Прапора" пишуть зі Львова:

Віздз ген. Юрка Тютюнника на Україну викликав серед військових частин армії У.Н.Р. таке враження, що навіть ті козаки, які ще до недавня ворожо стріляли делегатів Радянської України у своїх таборах, тепер громадно годяться до візду з Польщі на Україну. Небавам мало хто з них залишиться у Польщі. Цивільні емігранти частинно теж повернуть домі, а інші старяться виїхати або до Чехословащини або на Литву. В Польщі залишаться тільки ті з наддніпрських емігрантів, які звли собі тепле гніздечко на польській службі дуже нечесного характеру (дефензива), або нещасливі, яких іза скрутного матеріального положення годі навіть мріяти про виїзд від "союзників", а не можуть з ріжних причин вертати на Україну. Петлюра оповив себе таємничістю у Варшаві й нікуди не показується. Він задумував поселитися в Чехословащині, але — як ходять чутки — чеський уряд не дав годі на його приїзд, не зважаючи на всі заходи його одному ців-емігрантів у Празі. Нарешті зникне остання фікція українсько-польської дружби, яку штучно створив був Петлюра коштом західно-українських земель.

Л. Г.

ТАЄМНИЦА КІНОТОВА В ЗБРАЖЧИНІ.

Львівський "Наш Прапор" з 16. листопада повідомляє зі Збаража: В минулому тиждні появилася в нашому повіті таємнича кінотова в силі приблизно 50 іздів. Є це правдоподібно той самий відділ, який 8. листопада напав на двір польського поміщика гр. Грохольського. Після нападу на двір вивязалася між таємничими мистецтвами українського народу і діврською службою сутичка, в часі котрої ранено тяжко гр. Грохольського в голову й руку. Поява таємничої кінотови ширить переолох серед місцевої Польщі, а деякі помішники звернули до поліції з просьбою о охорону.

В ГАЛИЧИНІ ПАЛЯТЬ ПОЛЬСЬКИХ ПАНІВ.

Львівський "Наш Прапор" з 24. XI. повідомляє: В Коляках біля Збаража згоріли чотири стирти збіжа у місцевого дідака, в селі Максимівці коло Самбора пішли з димом діврські забудовання; в Попільських під Львовом згоріли стирти вівса, від яких занялося кілька господарств; у Пинкулі біля Мостиськ погорів лінійний; в Дублянях вибух пожежар, який обняв три господарства. Підпалачів не висаджено.

БРОЙНІ ВІДДІЛИ ПАРТИЗАНІВ НА ВОЛИНІ.

Збройні відділи партизанів за Збруча появилася на Волині під польською займанщиною і палатъ двори польських поміщиків та оселі мажурських колоністів. Польські пани втекли з прикордонної області і багають Варшаву прислати військові скріплення.

ВІСІД РАД СОЮЗА СОЦ. РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛІК.

МОСКВА, 4. грудня. — Складання другого Зізду Рад Союзу Соц. Рад Республік назначено на день 20. січня 1924 року. Порядком денний Зізду такий:

ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ В ТОРОНТО.

ТОРОНТО, 26. грудня. — Хоч число безробітних в цим місті не є так велике, як минулого року, то вестакі останні обчислення вказують, що в урядовій бюрі безробітних є зареєстрованих 1,930 мушин і 1,091 жєнщина.

В ЕСПАНІ АРЕШТОВАНО СОРОК КОМУНІСТІВ.

МАДРИД, 26. грудня. — Тут отримано відомість, що в Еспанії викрито комуністичний заговор і арештовано 40 комуністів. Арештовання переведено в Мадрид, Севілю, Сан Себастьян і Пітбао.

Поліція шукає за комуністичним провідником, Луїсом Портегелю, який мав утічи.

ЕКСПРЕМІЄР ВЕНІЗЕЛЬСЬКОГО ВЕРТАЄ ДО ГРЕЦІЇ.

ПАРІЖ, 26. грудня. — Бувший грецький премієр Венізелос рішив вернути до Атен і візидить з Парижа до Греції. Він заявляє однак, що не має наміру формувати нового міністерства і обинимати уряд. Він каже, що хоче бути лише дорадником і молочч привести край до нормального стану.

Венізелос віде до Атен в п'ятницю. Його прибуття в грецькій столиці сподіється 2. січня, коли збереться національне зібрання.

В теперішній боротьбі в Мексико повстанням доставляють зброї і амуніції американські фірми.

КОМЕДІЯ! - - - КОМЕДІЯ!

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТКО ПРИ ВІДДІЛІ СТОВ. УКР. РОБ. ДІМ

— відіграє —

В СУБОТУ, ДНЯ 29-ГО ГРУДНЯ

В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

дуже гарну комедію в 3-ох діях, в Стеценка, п.л.:

НА ВІДПУСТ ДО КИЇВА

РІЧ ДІЄТЬСЯ В СЕЛІ БЛИЗЬКО КАНЕВА НА УКРАЇНІ.

Товариші і Товаришки! Коли бажаєте перевести по тяжкій тиждневій праці цей вечер з своїми близькими та насміятися до несхожу, так приходьте вна цю штуку. Цю комедію згаданий гурток ставив минулої сезону з дуже великим успіхом. Так старайтеся купити собі тикет завчасу, щоби опісля не жалували, як забракне місця.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ.

Тикети можна набути кожного вечера в Укр. Роб. Домі, а в день представлення при касі.

Заходом Драматично-Співацького Гуртка при відділі Стов. Укр. Робітничий Дім в Вінніпегу

— устроїється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-ГО ГРУДНЯ

В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

ЗІ СЛІДУЮЧОЮ ПРОГРАМОЮ:

Часть I.

1. Білий прапор в Галичині — деклямація . . . . . Маруся Равяк

2. Гамала . . . . . диточий хор у супроводі гри на мандолинах

3. Дошк, дошк крапає дрібенький . . . . . відіграє Лідія Козуб в супроводі гри на базалайні

4. Пінги пасички . . . . . деклямація . . . . . Павлина Зюта

5. Діброна . . . . . диточий хор у супроводі гри на мандолинах

6. Ой, перепелечка . . . . . диточий хор

Часть II.

7. Півня без слів . . . . . виконє дівоча мішана мандолинова оркестра

8. На фронті — деклямація . . . . . Маруся Ткачук

9. П'яно — сольо . . . . . виконє Івась Кучий

10. Козака несуть . . . . . диточий хор

11. Дівочі примхи — деклямація . . . . . А. Харканий

12. Козомийка . . . . . дівочий хор у супроводі гри на мандолинах

13. Тіша.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНИЙ ЧАС!

УКР. РОБІТНИКИ І РОБІТНИЦІ МІСТА ВІННІПЕГУ!

ПРИХОДІТЬ ЯК НАЙЧИСЛЕННІШЕ В НЕДІЛЮ, 30. ГРУДНЯ, О ГОД. 2.30 ПОПОЛ, ДО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ

НА

Мітинг Протесту

проти напастей і клевет ширених вінніпегською газетою "Фрі Прес" проти Створашення Українськй Робітничий Дім та українських робітників і фермерів в Канаді взагалі.

ПРОМОВЛЯТИ БУДУТЬ: Т.Т. М. ПОВОВИЧ, ПО УКРАЇНСЬКИ І В. АЙВЕНС, ПО АНГЛІЙСЬКИ.

Тов. В. Н. Колісник, предсідатель.

Справа ця обходить кожного українського робітника і кожну українську робітницю, тому приходіть почути її вясненню і прилучити свій голос до протесту проти неслухняних атаків українських робітників і фермерів.

Екс. Ком. Стов. Укр. Роб. Дім.